



Estratègia de formació de Lafede.cat

2020-2024

Organitzacions
per a la Justícia Global



Presentació

Lafede.cat, tal com recull la seva missió, treballa activament per aconseguir la justícia global i l'erradicació de les desigualtats a tot arreu, mitjançant la cooperació al desenvolupament, la defensa i promoció dels drets humans i el foment de la pau. Per aconseguir-ho, promou l'acció col·lectiva de les seves entitats afiliades.

A la seva visió, Lafede.cat també recull la voluntat d'esdevenir una entitat diversa, antiracista, feminista i sostenible, que vetlli per la coherència entre els valors que promou i les seves pràctiques.

Per tot això, és clau l'acompanyament a les entitats federades i la seva formació, perquè totes elles avancin en l'aposta per pràctiques coherents i transformadores.



Antecedents

Lafede.cat representa la fusió de les antigues federacions de pau, drets humans i cooperació per al desenvolupament que van tenir sempre entre els seus objectius la formació i capacitació del sector en habilitats i capacitats tècniques. La Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament, per exemple, durant els anys de creixement i consolidació del sector va organitzar cursos sobre el marc lògic i més tard, sobre els nous enfocaments i tendències que farien avançar els discursos i pràctiques del sector, com la perspectiva de gènere o l'enfocament de drets humans entre d'altres. Les antigues federacions van col·laborar sovint amb altres actors (universitats, col·legis o col·lectius professionals), així com amb les diferents administracions en activitats i projectes formatius

per tal de donar a conèixer el propi sector i la seva evolució, i de formar en cooperació, pau i drets humans a la ciutadania en general, a l'alumnat universitari o a d'altres col·lectius.

Lafede.cat recull tot aquest bagatge i experiència i, des del 2013, té com un dels seus principals objectius introduir en l'agenda pública i social el concepte i les pràctiques de justícia global, capacitar les seves pròpies entitats federades al respecte, donar resposta a les necessitats formatives sorgides en els diferents espais de participació (assemblea, junta directiva, eixos i grups de treball), i formar en temàtiques relacionades amb la justícia global a altres entitats i públics prioritars de manera directa, o en col·laboració amb altres actors.



A banda dels tallers i jornades sobre educació i comunicació, dos dels àmbits on històricament s'hi han dedicat més esforços formatius de manera regular, en els últims anys la federació ha ampliat el seu ventall quant a temàtiques i metodologies. D'una banda, per donar resposta al caràcter multidimensional del concepte de justícia global, i a través o impulsat pels eixos, s'han organitzat formacions sobre antiracisme o sobirania tecnològica. De l'altra, s'han endegat processos formatius com el "Sembrant Cures" o el del "Protocol per a l'abordatge de les violències sexuals" que, alhora que obrien espais de reflexió i aprenentatge sobre feminismes, violències masclistes o ètica de la cura, promouien la construcció conjunta d'eines, com la [Guia d'Autodiagnosi](#) o el [Protocol d'Abordatge de les violències sexuals](#). Igualment, en la línia de processos, és molt rellevant també l'acompanyament comunicatiu personalitzat realitzat en el marc de la [Beca Devreporter](#) on a partir d'un projecte periodístic s'ha format a entitats i periodistes en clau de comunicació transformadora. Des de la seva fusió, Lafede.cat també disposa del web [Recursos per a una educació transformadora](#)

que ofereix materials educatius en l'àmbit de la pau, els drets humans i la solidaritat adreçats a ONG, centres educatius i educadors/es.

Cal destacar, a més, que la pandèmia i el canvi digital accelerat ens ha permès en molt poc temps plantejar propostes formatives virtuals (videoconferència, vídeos i debats) amb molt bons resultats.

Finalment, Lafede.cat ha col·laborat amb diferents departaments i màsters universitaris d'educació i comunicació i ha impulsat formacions en col·laboració amb altres actors associatius o institucionals, com la formació "Les memòries: eines bàsiques per a la comunicació i transparència" amb [Torre Jussana](#), la formació sobre enfocament de gènere basat en drets humans amb [l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament](#) o sobre educació per a la justícia global en el marc del projecte "Impuls de l'educació transformadora al territori" finançat per la [Diputació de Barcelona](#).



Per què una Estratègia?

En els últims anys la federació ha ampliat els seus àmbits de treball i ha renovat també en un 30% la seva base social. Fruit d'aquest creixement, que suposa la incorporació d'entitats molt diverses, el nou Pla estratègic 2020-2024 situa la formació com una de les línies de treball estratègiques per augmentar la cohesió interna i consolidar la federació com una entitat referent del sector.

L'Estratègia de formació de Lafede.cat, està alineada amb el Pla estratègic que defineix els següents objectius estratègics que l'orienten:

1. Un objectiu intern de prestació de serveis i suport a les entitats:

enfortir les capacitats de les entitats membre i la seva base social, oferir serveis que ajudin a reforçar-ne el rol i en facilitin la feina, així com promoure espais d'interacció entre entitats que afavoreixin el treball en xarxa, la cohesió i la generació de coneixement a partir de la reflexió col·lectiva.

2. Un objectiu extern de construcció de

discurs: generar coneixement compartit amb les entitats federades, i altres entitats, institucions i moviments socials, culturals i polítics per construir i difondre noves narratives que contribueixin a la justícia global.



Principis i valors

L'estratègia de formació parteix dels valors que s'estableixen als estatuts de Lafede.cat: participació i cultura democràtica; transparència; compromís; coherència; transformació social i diversitat.

Lafede.cat fonamenta la seva acció en uns valors comuns i compartits que es compromet a treballar a nivell intern i a difondre a nivell extern-, i que són els següents:

Participació i cultura democràtica: disposem de mecanismes transparents i participatius per constituir els nostres òrgans de govern, des d'una perspectiva de gènere

i de representativitat intergeneracional, seguint pautes de governança democràtica en els sistemes de presa de decisions, les activitats i les relacions amb tercers.

Transparència: estem oberts a l'escrutini de l'opinió pública sobre les nostres polítiques, pràctiques i pressupostos.

Compromís: amb tota la població, tant de la nostra societat com d'altres, però amb una prioritització o discriminació positiva envers determinats grups o persones especialment vulnerables o desafavorides.



Coherència: entre la nostra identitat, els nostres objectius i els instruments que fem servir.

Transformació social: tenim la voluntat de ser agents per a la transformació de la societat en la línia de l'establert a la nostra missió.

Diversitat: partim de la certesa que tots els éssers vius som diferents i singulars. Davant aquest fet, ens comprometem a generar mecanismes per a la participació i representació de tothom sense discriminació ni exclusió, posant especial èmfasi en la diversitat cultural, sexual, religiosa i funcional per a reflectir de la millor manera la societat en cada moment.

A més dels valors, l'Estratègia estableix uns principis que han de permetre desplegar plans de formació que responguin als objectius generals de la federació i a les necessitats de les entitats, i que es complementin amb les formacions que ofereixin les mateixes entitats.

Participació: el desplegament, seguiment i avaluació de l'estratègia comptarà

amb la participació de les entitats federades a través dels mecanismes i espais establerts a tal efecte.

Adaptació al context i necessitats: la present estratègia es desplegarà adaptant-se al context i a les necessitats de les entitats, que es recolliran a través dels mecanismes i espais establerts a tal efecte.

Operativitat: l'estratègia es farà efectiva en els Plans anuals de formació.

Oportunitat i coherència: les formacions que s'ofereixin des de la federació respondran als objectius generals de la federació o a necessitats específiques de les entitats federades, no cobertes per les mateixes entitats.

Coordinació: es donarà resposta a les necessitats formatives de les entitats no federades del sector, en aliança amb altres agents públics i socials.

Objectius, públics i temàtiques

Objectius:

L'Estratègia de formació és una eina per organitzar i prioritzar el treball formatiu de Lafede.cat, que es desplegarà detalladament en els plans anuals de formació.

Els seus objectius són els següents:

1. Acompanyar les entitats federades

en el seu procés d'adopció del nou paradigma de la justícia global, tant pel que fa a la seva conceptualització, com a la incorporació dels canvis interns que això implica (canvi organitzacional).

2. Impulsar i reforçar el treball dels eixos de Lafede.cat a través de processos de formació transformadors que nodreixin el paradigma de justícia global de nous reptes.

3. Contribuir a la difusió del paradigma de la justícia global a partir de l'organització de formacions en aliança amb altres actors i adreçades a entitats i/o persones tant internes com externes a la federació.



Públics:

L'Estratègia estableix dos tipus de públics per a les accions formatives:

- Intern: personal contractat, voluntari o en pràctiques de les entitats federades (direccions/coordinacions, equips tècnics, juntes i voluntariat d'entitats federades).
- Externs: entitats no federades i persones que no formen part d'entitats federades (periodistes, professorat, personal d'administracions públiques, personal contractat o voluntari d'entitats no federades, etc.).

Tipologia de formacions:

S'estableixen dos tipus de formacions, en funció del públic al qui s'adrecen i de la manera com s'aborda la temàtica:

- Formacions bàsiques: aborden temes de forma introductòria i s'adrecen al personal voluntari, en pràctiques o de recent incorporació a l'entitat, així com al personal de les entitats noves de Lafede.cat. En funció de les aliances establertes, aquesta tipologia de formacions també es pot adreçar a associacions d'un determinat territori, a tècnics/ques de l'administració local i/o autonòmica, a entitats juvenils, culturals, etc. o a la ciutadania en general.
- Formacions avançades: donen respostes a necessitats i inquietuds formatives de les entitats vinculades als eixos de Lafede.cat i s'adrecen a tècnics/ques especialitzades, equips de coordinació o juntes de les entitats que participen activament en la dinàmica de Lafede.cat, a través dels eixos, grups de treball o de la mateixa junta de Lafede.cat.



Temàtiques

Les temàtiques treballades a les formacions responen als temes que s'han prioritzat al Pla estratègic de Lafede.cat, així com a qüestions estratègiques per a la capacitat del sector.

Temàtiques prioritzades:

- Justícia global: de la cooperació a la justícia global
- Enfocament de drets humans
- Feminismes
- Periodisme per a la justícia global
- Tecnopolítica i vulneració de drets
- Justícia ambiental
- Deconstrucció cultural
- Dret a la mobilitat internacional
- Pau i noviolència
- Incidència política i social per al canvi
- Canvi organitzacional

Estratègies per a la capacitat i transformació del sector.

- Eines lliures per a la digitalització
- Canvi organitzacional en clau feminista
- Protocol d'abordatge de les violències masclistes
- Canvi organitzacional en clau antiracista
- Comunicació transformadora
- Educació per a la justícia global
- Voluntariat internacional i activisme
- Codi ètic
- Economia social i solidària
- Campanyes d'incidència política
- Fonts de finançament



Desplegament de l'Estratègia

S'estableixen per al seu bon funcionament les següents estratègies formatives, canals formatius i modalitats formatives:


Estratègies formatives

- 1. Formació interna:** adreçada a entitats federades, junta o equip tècnic de Lafede.cat.
- 2. Formació externa:** adreçada a entitats/actors externs a Lafede.cat.
- 3. Formació a mida:** dóna resposta a una demanda concreta i específica.

4. Tutoria personalitzada, mentories o aprenentatge entre iguals: acompanyament individual o en grups reduïts amb un objectiu concret. Generació d'espais de trobada entre entitats per a la reflexió i l'aprenentatge compartit.

Canals formatius

1. Presencial: formacions organitzades a la seu de Lafede.cat o en altres espais físics que permeten la utilització de metodologies més participatives i fomenten la cohesió de grup i la transmissió de valors.



2. En línia, e-learning: formacions que requereix d'una plataforma tecnològica i d'un disseny formatiu específic per oferir els continguts en diversos suports (text, àudio, vídeo, videoconferència, aplicatius, etc.)

3. Semipresencial, b-learning: combinació de canals, com ara el presencial i el "en línia", que requereixen d'un disseny formatiu específic.

Modalitats de formació

1. Curs estàndard, d'aula: modalitat tradicional. Es tracta d'una formació amb poca interacció, en la que s'imparteix un determinat contingut, per a un grup tancat de participants i en un període de temps concret. Habitualment el formador és el centre de l'acció formativa.

2. Taller: modalitat centrada en l'activitat del participant, guiada o supervisada pel formador. Exigeix una gran participació i s'hi aprèn fent.

3. Seminari: acció formativa basada en les aportacions dels participants. En general els seminaris estan centrats en un tema en

el qual es pretén aprofundir. El seu objectiu és arribar a solucions o respostes a través del debat. Hi ha un expert dinamitzador.

4. Conferència: acció formativa amb poca interacció que pot ser presencial o virtual, i on un o més experts comparteixen informació sobre una temàtica.

5. Jornada: jornada d'estudi o d'actualització (update) en la qual es pot tractar un tema de forma monogràfica o diversos temes relacionats. La metodologia també pot ser diversa en funció del col·lectiu i de les temàtiques que cal tractar. El seu objectiu és aprofundir en continguts diversos, complementaris i implica un alt grau de participació.

6. Escola d'estiu: programa encadenat d'accions formatives amb una temàtica concreta o diverses complementàries, normalment es combinen diferents modalitats de formació.



Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'Estratègia de formació es realitzarà a partir del sistema d'indicadors que permeten avaluar els Plans Anuals i cadascuna de les formacions, tant a nivell quantitatiu com qualitatiu.

Els indicadors desenvolupats respondran a les següents característiques:

- 1.** Ser coherents amb els principis de l'Estratègia
- 2.** Útils per a mesurar l'impacte de les formacions
- 3.** Rellevants i comprensibles per als actors interns i/o externs
- 4.** Sostenibles de forma econòmica

- 5.** Adequats a l'ús previst segons la quantitat i qualitat de les dades
- 6.** Sensibles als canvis
- 7.** Capaçs d'aportar informació sobre les tendències presents i futures

A nivell quantitatiu, la informació es recollirà a través de les enquestes realitzades als participants i formadors/es, així com a través de les dades sistematitzades per l'equip tècnic.

A nivell qualitatiu, a banda de les informacions que s'obtinguin via enquesta, es podran realitzar entrevistes a persones implicades en les formacions.



Lafede.cat • Organitzacions per a la justícia global

C. Tàpies, 1-3, 08001 Barcelona • Tel. 93 442 28 35 • informacio@lafede.cat • www.lafede.cat